

Dosarul nr.2r-313/2023
2-19079808-01-2r-20072023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (A. Miron)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (M. Guzun, V. Sîrbu, V. Buhnaci)
Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (S. Filincova, G. Stratulat, M. Ghervas)
Instanța de revizuire: Curtea de Apel Chișinău (V. Sîrbu, D. Dulghieru, Iu. Cotruță)

DECIZIE

13 decembrie 2023

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
Judecători

Ion Malanciuc
Aliona Donos
Diana Stănilă

examinând recursul declarat de Oleg Ianciuc, reprezentat de avocatul Alexandr Podlesnov,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Alliance Investments Group” împotriva lui Oleg Ianciuc cu privire la încasarea în ordine de regres a prejudiciului și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 24 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Oleg Ianciuc împotriva deciziei din 06 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 28 februarie 2019 SA „Alliance Investments Group” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Oleg Ianciuc, solicitând încasarea din contul lui Oleg Ianciuc în beneficiul SA „Alliance Investments Group” suma de 83 808,71 lei cu titlu de datorie, a sumei de 633,73 de lei cu titlu de dobândă de întârziere, precum și încasarea tuturor cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 08 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de către SA „Alliance Investments Group”.

S-a încasat de la Oleg Ianciuc în beneficiul SA „Alliance Investments Group” suma de 83 808,71 lei, dobânda de întârziere în mărime de 633,73 de lei, taxa de stat în sumă de 2 533,30 de lei și cheltuielile pentru acordarea asistenței juridice în mărime de 8 400 de lei, iar în total suma de 95 375,74 de lei.

Prin decizia din 06 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de către Oleg Iancu.

S-a menținut hotărârea din 08 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către SA „Alliance Investments Group” împotriva lui Oleg Iancu cu privire la încasarea prejudiciului în ordine de regres și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin decizia din 14 decembrie 2022 a Curții Supreme de Justiție, s-a considerat inadmisibil recursul declarat de către Oleg Iancu, reprezentat de avocatul Alexandr Podlesnov, împotriva deciziei din 06 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

La 09 ianuarie 2023, Oleg Iancu, reprezentat de avocatul Alexandr Podlesnov, a depus cerere de revizuire a deciziei din 06 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 449 lit. b), c), e) din Codul de procedură civilă, solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei din 06 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău cu redeschiderea procesului și adoptarea unei noi decizii de admitere a cererii de apel, casarea hotărârii din 08 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cu respingerea cererii de chemare în judecată (vol. II, f.d. 49-53).

În motivarea cererii de revizuire partea a invocat că, instanța de apel în mod arbitrar a respins toate argumentele expuse în cererea de apel, care au fost înaintate încă la etapa examinării cererii de chemare în judecată și a purces la examinarea cererii de apel în lipsa reprezentantului apelantului.

A menționat că, ignorarea demersurilor reprezentantului privind suspendarea examinării litigiului în legătură cu nefinalizarea etapei de control dispus în cadrul procesului penal pornit pe faptul accidentului rutier, precum și a procedurii contravenționale intentate în privința sa, a rezultat cu adoptarea de către instanțele de judecată a unor hotărâri neîntemeiate.

A indicat că, probele anexate la cererea de revizuire sunt recent obținute, care nu era posibil de prezentat nici în instanța de fond, nici în instanța de apel. Astfel, hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, din 31 mai 2022 prin care a fost declarată ca nulă ordonanța privind pornirea procesului cu privire la contravenție din 01 martie 2016 emisă în privința lui Oleg Iancu și decizia agentului constator, Ianolina Furculița din 15 martie 2016, privind aplicarea sancțiunii în privința lui Oleg Iancu în baza art. 229 alin. (2) și art. 242 alin. (2) din Codul contravențional, cu încetarea procesului contravențional, din motiv că este pornită urmărirea penală pentru aceeași faptă, a devenit irevocabilă abia la 16 iunie 2022.

A explicat că, adeverința seria TC 0071955 privind înmatricularea mijlocului de transport de model „BMW 320d” a fost eliberată de Agenția Servicii Publice la 12 iulie 2022, adică după pronunțarea de către instanța de apel a deciziei.

A susținut că, la adoptarea deciziei revizuirea căreia se cere, instanța de apel nu a argumentat soluția adoptată în partea ce vizează chestiunea principală pentru examinarea și adoptarea unei hotărâri legale și întemeiate – ignorarea de către instanța de fond a încheierii protocolare emise însăși de judecător privind obligarea SA „Alliance Investments Group” de a prezenta probe în baza cărora intimatul și-a argumentat acțiunea.

Prin încheierea din 23 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a acceptat spre examinare cererea de revizuire depusă de revizuentul Oleg Iancu, fiind

intentată procedura de revizuire în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către SA „Alliance Investments Group” împotriva lui Oleg Iancu cu privire la încasarea prejudiciului în ordine de regres și compensarea cheltuielilor de judecată (vol. II, f.d. 68).

Prin încheierea din 24 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă, ca inadmisibilă, cererea de revizuire înaintată de către Oleg Iancu împotriva deciziei din 06 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău (vol. II, f.d. 78-82).

La 05 iunie 2023 Oleg Iancu, reprezentat de avocatul Alexandr Podlesnov, a declarat recurs împotriva încheierii din 24 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii instanței de apel, prin care s-a declarat inadmisibilă cererea de revizuire și restituirea spre rejudecare a problemei soluționate prin încheierea casată (vol. II, f.d. 85-86).

În motivarea recursului a reiterat temeiurile de fapt și de drept similare celor cuprinse în cererea de revizuire. Consideră argumentul instanței care a examinat cererea de revizuire privitor la necesitatea anexării sentinței definitive în privința lui Alexei Cazanțev, unul arbitrar și neîntemeiat, or, nu poate fi menținută o hotărâre judecătorească, care s-a bazat pe un act juridic care a fost anulat.

Suplimentar invocă că, instanța de apel urma să admită cererea de revizuire și luând în considerație lipsa unei constatări definitive privind vinovăția lui Oleg Iancu și a lui Alexei Cazanțev în comiterea accidentului rutier, să examineze fondul litigiului, în baza probelor anexate la dosar și să decidă fie menținerea hotărârii instanței de fond, fie respingerea acțiunii, fie suspendarea procesului civil până la data intrării în vigoare a sentinței pe marginea cauzei penale intentate în privința lui Alexei Cazanțev.

Specifică că, declararea cererii de revizuire ca inadmisibilă, contravine probelor anexate la această cerere, precum și principiului legalității și temeiniciei hotărârilor pronunțate. Încheierea pronunțată de către instanța de apel este una declarativă, deoarece instanța nu a dat apreciere argumentelor expuse de revizuent, încălcând astfel dreptul accesului la un proces echitabil prin prisma dreptului de a fi auzit.

A susținut că cererea de revizuire a fost declarată conform temeiului prevăzut de art. 449 lit. b), e) din Codul de procedură civilă.

La 20 iulie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat intimatului SA „Alliance Investments Group” pentru cunoștință copia recursului declarat de Oleg Iancu, reprezentat de avocatul Alexandr Podlesnov, însă până la examinarea acestuia, intimatul nu a făcut uz de dreptul său procedural și nu a depus referință prin care să-și expună poziția procesuală pe marginea criticilor formulate în recurs.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.

Conform art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În corespundere cu art. 426 alin. (2) din Codul de procedură civilă, recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă.

Încheierea Curții de Apel Chișinău a fost adoptată la 24 mai 2023. Conform scrisorii de însoțire anexată la materialele dosarului, încheierea din 24 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată participanților la proces pentru informare

la 12 iulie 2023 (vol. II, f.d. 83), însă la dosar lipsește dovada privind recepționarea încheierii contestate de către părțile la proces.

Necătând la acest fapt, recursul declarat de Oleg Ianciuc, reprezentat de avocatul Alexandr Podlesnov la 05 iunie 2023, a fost depus în termenul prevăzut de lege (vol. II, f.d. 84, 85-87).

În corespundere cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, prin prisma argumentelor invocate de recurent și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept pertinente speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a-l respinge și a menține încheierea Curții de Apel Chișinău, din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Instanța de recurs învederează că, în sensul Capitolului XXXIX din Codul de procedură civilă, revizuirea face parte din categoria căilor extraordinare de atac, de retractare, prin intermediul căreia se poate obține desființarea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecătii în cazurile expres determinate de lege.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, cererea de revizuire depusă de Oleg Ianciuc, reprezentat de avocatul Alexandr Podlesnov, este întemeiată în baza art. 449 lit. b), e) din Codul de procedură civilă, care stipulează că revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei, și respectiv, în cazul în care s-a anulat ori s-a modificat hotărârea, sentința sau decizia instanței judecătorești care au servit drept temei pentru emiterea hotărârii sau deciziei a căror revizuire se cere.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează că, circumstanțele nou-descoperite, în sensul art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, sunt totalitatea de fapte juridice (obiect al probației) care duc la apariția, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile, care au o importanță esențială pentru soluționarea justă a cauzei civile, totodată, având putere decisivă asupra concluziei instanței de judecată, care nu au fost și nici nu au putut fi cunoscute revizuentului anterior, dar existau până la momentul pronunțării hotărârii și au fost descoperite după ce hotărârea judecătorească a devenit irevocabilă.

Astfel, pentru invocarea acestui temei de revizuire, este necesar ca circumstanța nouă să îndeplinească două condiții esențiale și cumulative: 1) să existe anterior pronunțării hotărârii; și 2) să-i devină cunoscută revizuentului ulterior pronunțării hotărârii.

Circumstanțele nou-descoperite sau faptele esențiale ale cauzei, în sens procesual, trebuie să constituie obiect al probării existenței sau lipsei faptelor juridice privind apariția, modificarea sau stingerea raporturilor juridice.

Instanța de recurs constată că Oleg Ianciu, reprezentat de avocatul Alexandr Podlesnov, a invocat ca temei al cererii de revizuire hotărârea din 31 mai 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, prin care s-a declarat nulă ordonanța privind pornirea procesului cu privire la contravenție din 01 martie 2016, emisă de procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Vinițchi Pavel, în privința lui Oleg Ianciu în baza art. 229 alin. (2) și art. 242 alin (2) Cod contravențional. Totodată, s-a declarat nulă decizia agentului constatator Furculița Ianolina din 15 martie 2016, privind aplicarea sancțiunii în privința lui Oleg Ianciu în baza art. 229 alin. (2) și art. 242 alin (2) Cod contravențional, cu încetarea procesului contravențional, din motiv că este pornită urmărirea penală pentru aceeași faptă.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că circumstanțele invocate de către Oleg Ianciu, reprezentat de avocatul Alexandr Podlesnov, ca fiind nou-descoperite și aduse în susținerea cererii de revizuire, și anume hotărârea din 31 mai 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, încheierea din 11 noiembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, ordonanța din 10 februarie 2022 a OUP al SUP a IP Anenii Noi privind pornirea urmăririi penale în privința lui Alexei Cazantev în temeiul art. 264 alin. (1) din Codul penal, ordonanța de recunoaștere în calitate de parte vătămată a lui Oleg Ianciu emisă la 16 martie 2022 de către reprezentantul organului de urmărire penală al IP Anenii Noi, adevărului Agenției Servicii Publice din 12 iulie 2022, nu constituie circumstanțe noi-descoperite, iar în consecință nu corespund condițiilor obligatorii pentru a putea fi încadrate în temeiul prevăzut de art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă. Or, actele sus-menționate prezentate de către revizuent în calitate de probe nu corespund cerinței să existe anterior pronunțării hotărârii, dar să devină cunoscute revizuentului ulterior pronunțării hotărârii.

Prin urmare, înscrisurile prezentate nu pot constitui obiect al probației în prezenta speță, deoarece nu existau la momentul judecării cauzei, iar în consecință nu este în stare de a influența adoptarea unei alte soluții decât cea pronunțată prin decizia din 06 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că instanța de revizuire corect a constatat că soluția instanței de apel a fost bazată pe faptul că la momentul producerii accidentului Oleg Ianciu nu dispunea de certificatul de revizie tehnică a automobilului pe care-l conducea, astfel fiind întrunită condiția cu privire la înaintarea acțiunii în regres, în temeiul prevederilor art. 29 lit. (f) al Legii nr. 414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule.

Prin urmare, nu prezintă relevanță faptul că procesul contravențional în privința lui Oleg Ianciu a încetat, or acțiunea reclamantului SA „Alliance Investments Group” nicidecum nu este condiționată de faptul atragerii la răspundere contravențională a pârâtului Oleg Ianciu.

Totodată, instanța de revizuire corect a accentuat faptul că, deși prin hotărârea judecătorească din 31 mai 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, prin care s-a admis contestația lui Oleg Ianciu și a fost declarată nulă ordonanța privind pornirea procesului contravențional în privința acestuia în baza art. 229 alin. (2) și art. 242 alin. (2) din Codul contravențional și anulată ordonanța de aplicare a sancțiunii în acest sens, temeiul anulării acestor ordonanțe a fost faptul că este pornită urmărirea penală pe aceeași faptă.

Prin urmare, instanța de apel a concluzionat că în cazul din prezenta speță, nu este prezent temeiul prevăzut de norma art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, dat fiind că, circumstanțele date nu pot constitui temei de revizuire, deoarece din conținutul hotărârii din 31 mai 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, prin care s-a declarat nulă ordonanța de sancționare în privința revizuentului, instanța și-a motivat soluția în baza art. 441 din Codul contravențional și anume, procesul contravențional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit nu poate continua și va fi încetat, în cazul când pentru același fapt este pornită urmărirea penală. Distinct de cele menționate mai sus, Colegiul a mai reținut și faptul că, instanța anulând ordonanța sus enunțată, cert și clar a indicat faptul că, nu se poate expune asupra prezenței sau lipsei faptului contravenției și asupra tuturor cerințelor invocate de petiționar, or, la faza examinării cauzei există o urmărire penală pe aceleași fapte.

În același context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că la caz nu a fost argumentat de către revizuent, nici temeiul prevăzut de art. 449 lit. e) din Codul de procedură civilă, indicat de revizuent, or hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, din 31 mai 2022 pe care își întemeiază cererea de revizuire Oleg Ianciuc, prin care procesul contravențional a încetat, din motiv că este pornită urmărirea penală pentru aceeași faptă, nu este incidentă prezentei cauze și nicidecum nu influențează temeinicia soluției adoptate de către instanța de apel prin decizia din 06 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a cărei legalitatea a fost deja verificată prin încheierea din 14 decembrie 2022 a Curții Supreme de Justiție.

Pertinentă speței Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră și jurisprudența CtEDO, în care Înalta Curte a reiterat că, dreptul la o instanță garantat de art. 6 §1 din Convenție presupune respectarea principiului preeminenței dreptului. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere ca, atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare.

Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare a cauzei. O abatere de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară prin circumstanțele unui caracter esențial și imperios (Josan v. Moldova, nr. 37431/02, §25; Brumărescu v. România, nr. 28342/95, §61; Ryabykh v. Rusia, nr. 52854/99, §52).

Din considerentele menționate supra și având în vedere că încheierea din 24 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost emisă cu respectarea normelor de drept procedural pertinente speței, iar recurentul nu a adus în fața instanței de recurs argumente elocvente în sensul demonstrării netemeinicii actului judecătoresc recurat, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Oleg Ianciuc, reprezentat de avocatul Alexandr Podlesnov, cu menținerea încheierii din 24 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 269-270 și art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Oleg Ianciuc, reprezentat de avocatul Alexandr Podlesnov.

Se menține încheierea din 24 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Alliance Investments Group” împotriva lui Oleg Ianciuc cu privire la încasarea în ordine de regres a prejudiciului și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ion Malanciuc

judecători

Aliona Donos

Diana Stănilă